

कोशीमा दुई राज्यमन्त्रीसहित १० मन्त्रीले लिए शपथ

भापा, पुष २२ । कोशी प्रदेशमा मन्त्रपरिषद् पुनर्गठनसँगै दुई राज्यमन्त्रीसहित १० मन्त्रीले मंगलबार शपथ ग्रहण गरेका छन् । प्रदेश प्रमुख पशुपति खार्पुङले प्रदेश प्रमुखको कार्यालयमा दुई राज्यमन्त्रीसहित १० मन्त्रीहरूलाई पद तथा गोपनीयताको शपथ गराएका हुन् । मुख्यमन्त्री हिममतकुमार कार्कीले गत २०८१ भदौ २७ मा गठित मन्त्रपरिषद् सत्ता

पर्यटन, लिम्बूलाई स्वास्थ्य तथा मन्सुरीलाई उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको जिम्मेवारी दिइएको छ । काभ्रेसकी प्रदेश सभा सचेतक शोभा चेम्जोङलाई भौतिक प्रदेश प्रमुखको कार्यालयमा दुई राज्यमन्त्रीसहित १० मन्त्रीहरूलाई पद तथा गोपनीयताको शपथ गराएका हुन् । मुख्यमन्त्री हिममतकुमार कार्कीले गत २०८१ भदौ २७ मा गठित मन्त्रपरिषद् सत्ता

बुद्धशान्तिमा दारा नभएको हात्ती मृत फेला

भापा, पुष २२ । भापाको बुद्धशान्तिमा दारा नभएको जंगली हात्ती मृत फेला परेको छ । मंगलबार बिहान कालिका सिमसार जाने बाटोमा बुद्धशान्ति

वडा नं ३ डाँडागाउँका लालबहादुर रसाइलीको खेतमा दारा नभएको भन्ने हात्ती मृत फेला परेको हो । बस्तीको छेउमा हात्ती मृत फेला परेपछि स्थानीयले प्रहरीलाई

खबर गरेका थिए । इलाका प्रहरी कार्यालय बुधचारेका प्रहरी नायव निरीक्षक चन्द्र राउतको कमाण्डमा प्रहरी टोली गएको र वन कार्यालयलाई पनि खबर गरिएको प्रहरीले जनाएको छ । थप अनुसन्धानको लागि डिभिजन वन कार्यालय, भद्रपुर र मेची सव-डिभिजन कार्यालय धाडजनबाट फिर्ता अफिसर कर्ण विश्वकर्मासहितको टोली गएको थियो । पोष्टमार्टम तथा अन्य अनुसन्धानको लागि कोशीटप्पु बन्धुजन्तु आरक्ष सुनसरीबाट विशेषज्ञको टोली आएको जनाइएको छ ।

ट्वान्टी-२० विश्वकप खेल्ने नेपाली टोलीको घोषणा

काठमाडौं । रोहित पौडेलको कप्तानीमा नेपालले ट्वान्टी-२० विश्वकप क्रिकेटका लागि मंगलबार १५ सदस्यीय टोलीको घोषणा गरेको छ । भारत र श्रीलंकामा फेब्रुअरी ७ देखि मार्च ८ सम्म आयोजना हुन लागेको ट्वान्टी-२० विश्वकपका लागि नेपालले अन्तिम टोली चयन गरेको हो । घोषित नेपाली टोलीमा दीपेन्द्रसिंह ऐरी (उपकप्तान), सन्दीप लामिछाने, कुशल भुर्तेल, आशिष श्रेष्ठ, सन्दीप जोरा, आरिफ शेख, बसिर अहमद, सोमपाल कामी, करण केसी, नन्दन यादव, गुलशन भा, ललित राजवंशी, शेर मल्ल र लोकेश बम छन् ।

अक्टोबरमा ओमानमा भएको ट्वान्टी-२० विश्वकप एसिया-प्यासिफिक छनोट खेलेको टोलीबाट दुई खेलाडी परिवर्तन गरिएको छ । कुशल मल्ल र आदिल अलाम अन्सारिको स्थानमा बसिर र शेरलाई ल्याइएको छ । अधिल्लो महिला

लिपिका थिए । सोक्रममा उनी इमर्जिड खेलाडीमा चुनिएका थिए । ओमानमा 'ट्रिभलिट सदस्य' को रूपमा रहेका शाहव आलमले पनि नेपालको १५ सदस्यीय टोलीमा स्थान बनाउन सकेनन् । २४ सदस्यीय प्रारम्भिक टोलीबाट भीम सार्की, इशान पाण्डे,

विनोद भण्डारी, अविनाश बोहरा, प्रतिश जस्री र रमेश सिंह अन्तिम टोलीमा अटाएनन् ।

नेपालले तेस्रो पटक ट्वान्टी-२० विश्वकप खेल्न लागेको हो । नेपालले समूहचरणमा इंग्ल्यान्ड, इटाली, वेस्ट इन्डिज र बंगलादेशसँग खेल्ने छ । नेपालले यसअघि २०१४ र २०२४ ट्वान्टी-२० विश्वकप खेलेको थियो ।

मेचीनगरका १० वटा विद्यालयमा लैङ्गिक हिंसाविरुद्ध सचेतना

मेचीनगर, पुष २२ । मेचीनगर नगरपालिकाले विद्यालयमा हुन सक्ने लैङ्गिक हिंसाविरुद्धको सचेतनामुलक कार्यक्रम गरेको छ । नगरपालिकाको महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण शाखाले लैङ्गिक हिंसा रोकथाम तथा प्रतिकारका लागि एकीकृत सेवा पहुँच परियोजना अन्तर्गत पुरुष सञ्जालमार्फत विद्यालयमा गएर विद्यार्थीहरूलाई अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरेको हो । नगरका दश वटा सामुदायिक विद्यालयमा लैङ्गिक हिंसासम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा छलफल कार्यक्रम गरिएको छ । मेचीनगर-२ को भानु मावि, ३ नम्बर वडाको जनता मावि, ४ नम्बर वडाको सरस्वती मावि, वडा नम्बर ६ को काँकरभिट्टा मावि, ७ नम्बरको अरनिको मावि र आदर्श मावि, ११ नम्बर वडाको बलभद्र जनता मावि, १३ नम्बर वडाको शहिद दशरथ चन्द मावि, १४ नम्बर वडाको सरस्वती बाल कल्याण मावि र वडा नम्बर १५ को ज्यामिगरादी माविका कक्षा ९ र १० का विद्यार्थीहरूसँग

अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरिएको थियो । यही पुष ६ गतेदेखि २२ गतेसम्म सञ्चालन गरिएको लैङ्गिक हिंसाविरुद्धको सचेतनामुलक कार्यक्रममा नगरपालिकाको महिला तथा बालबालिका शाखा, लैङ्गिक हिंसा रोकथाम तथा प्रतिकारका लागि एकीकृत सेवा पहुँच परियोजना, नगरपालिकाले गठन गरेको पुरुष सञ्जाल, इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टा, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिलगायतको सहकार्य रहेको थियो । १० वटा विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख जयन्ती खरेल, लैङ्गिक हिंसा प्रतिकार्य विज्ञ कमला उप्रेती, केश म्यानेजर अरुणा चौधरी, इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टाका प्रहरी निरीक्षक विरेन्द्र कोइराला, प्रहरी नायव निरीक्षक मिलनकुमारी राई, पुरुष सञ्जाल मेचीनगरका संयोजक मोहन काजी न्यौपाने, नगरका सदस्यहरू, दश वटै वडाका पुरुष सञ्जालका सदस्यहरूले प्रशिक्षणसहितको अन्तरक्रिया

गरेका थिए । विद्यालय हाताभित्र, आउँदा-जाँदा, बाटोमा, पुलमा, एकान्त ठाउँमा, सवारीसाधनमा, बस पखने, चढ्ने, चिया पसल, फलौं च्या, वारिपारि हुने यौनजन्य हिंसा, शारीरिक, मनोवैज्ञानिक, दुर्व्यवहार गर्ने, जिस्काउने, धाक, धम्की दिनेलगायतका कार्य लैङ्गिक हिंसा भएकोले त्यसैको सचेतनाका लागि विद्यार्थीहरूलाई प्रशिक्षण दिइएको थियो । विद्यार्थीहरूलाई हुनसक्ने यस्ता घटनाको उजुरी विद्यालयमा फिर्ता आउने गरेको छ । सामाजिक लाञ्छना, विभेद, सचेतनाको कमी, विद्यालयमा प्रभावकारी उजुरी संयन्त्र नभएका कारण यस्ता घटनाहरू ओभरलमा पर्ने गरेका छन् ।

यस्ता घटनाको रोकथामका उपायहरू सुदृढ पार्न, सुरक्षित, समावेशी सिकाईको वातावरण सुनिश्चित गर्न, उजुरी तथा रिफरल संयन्त्रलाई पूर्णरूपमा सञ्चालनमा ल्याउन, अभिभावक र समुदायलाई समेत सक्रिय गराउन नगरपालिका लागि रहेको विज्ञ उप्रेतीको भनाई छ ।

ताप्लेजुङका २८ मतदानस्थल अति संवेदनशील

ताप्लेजुङ । आगामी फागुन २१ गते हुन गइरहेको प्रतिनिधिसभा सदस्यका लागि तोकिएका ताप्लेजुङका अठ्ठाइस वटा मतदानस्थल अति संवेदनशील सूचीमा रहेका छन् । जिल्लाका लागि कायम भएका ८० मध्ये उक्त संख्यामा मतदानस्थल अति संवेदनशील सूचीमा रहेका हुन् । जिल्ला सुरक्षा समितिका अध्यक्ष एवम् प्रमुख जिल्ला अधिकारी शिवराज सेढाईका अनुसार यस जिल्लाका लागि ८० वटा मतदानस्थल र १२७ वटा मतदान केन्द्र कायम भएका छन् । जिल्लाका लागि कायम भएका ८० वटा मतदानस्थलको अवस्था र

संवेदनशीलताका आधारमा गरिएको वर्गीकरण अनुसार २८ वटा स्थल अति संवेदनशील सूचीमा रहेको प्रजिअ सेढाईले जानकारी दिए । उनका अनुसार बाँकी २५ वटा मतदानस्थल संवेदनशील र २७ मतदानस्थल सामान्य सूचीमा परेका छन् । यसअघि २०७९ सालको प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचनमा ताप्लेजुङमा ७५ वटा मतदानस्थल रहेका थिए । यसपटक पाँच वटा थप भई मतदानस्थलको संख्या ८० पुगेको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय ताप्लेजुङले जनाएको छ । जिल्ला निर्वाचन कार्यालयका अनुसार मतदानस्थल भएसँगै मतदान केन्द्र पनि थप भए १२७

पुगेको छ । जिल्ला निर्वाचन कार्यालयका सूचना अधिकारी बान्दवराज दुलाल (विपिन) का अनुसार आगामी निर्वाचनका लागि जिल्लामा मतदाताको संख्या पनि वृद्धि भएर कुल ९० हजार ३२७ पुगेको छ । कुल मतदाता संख्यामध्ये पुरुष ४८ हजार २८५ र महिला ४२ हजार ४२ जना रहेका दुलालले जानकारी दिए । २०७९ सालको प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचनमा यहाँ ८८ हजार २८५ मतदाता रहेका थिए । आगामी फागुन २१ मा हुने निर्वाचनका लागि जिल्लामा दुई हजार ४२ जना नयाँ मतदाता थपिएका छन् ।

मधेसका...

६ प्रतिशत छ भने महिलाको साक्षरता दर ६९ दशमलव ४ प्रतिशत रहेको छ । १० वर्षको अवधिमा ११ प्रतिशतले साक्षरता दर बढेको छ ।

उक्त तथ्यांकअनुसार बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा धेरै साक्षरता दर छ भने मधेश प्रदेशमा कम छ । बागमती प्रदेशमा ५ वर्ष वा सोभन्दा माथिल्लो उमेरका जनसंख्याको ८२

दशमलव १ प्रतिशत साक्षर रहेका छन् । पुरुषको साक्षरता दर गण्डकी प्रदेशमा उच्च रहेको छ ।

मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा कम साक्षरता दर (६३ दशमलव ५ प्रतिशत) मात्रै रहेको छ । पुरुष र महिलाको साक्षरता दरमध्ये मधेश प्रदेशमा अन्य प्रदेशको तुलनामा सबैभन्दा न्यून रहेको छ । विकास केन्द्रका अनुसार जिल्लाको कूल जनसंख्याको ९५ प्रतिशत माथि साक्षर भयो भने मात्र जिल्ला साक्षर

घोषणा हुन्छ । शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रका उपमहानिर्देशक महेन्द्र पराजुलीले बाँकी रहेका यी जिल्ला पनि साक्षर घोषणा गर्नका लागि सरकार लागिपरेको बताए ।

उनले भने, 'मधेश प्रदेशमा सार्वजनिक शिक्षा सुधार गर्दै साक्षर घोषणा गर्नका लागि सरकारले अभियान नै चलाउन सुरु गरेको छ, अझ छिटो नै मधेश प्रदेश पनि साक्षर जिल्ला घोषणा हुन्छ ।'

बिराटमोड नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

बिराटमोड, झापा, कोशी प्रदेश, नेपाल

दरखास्त आह्वानको सूचना

दरखास्त आह्वानको मूचना
प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८२/१/२२

नयाँ नगरपालिका अन्तर्गत नगर प्रशासनका लागि उपयुक्त कर्मचारी सेवा बढाउनका लागि निम्न भन्नेको विधिको बोधका अनुसार इच्छुक नेपाली नागरिकहरूले यो सूचना प्रकाशित भएको मिति ७ दिन भित्रमा नगरपालिकाको कार्यालयमा दरखास्त दिनुपर्ने सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

क्र.सं.	विवरण नं.	पद	गठन/पद	मातृ संस्था	बैर/समुह	विषय
१	०१/२०८२/०८१	सामाजिक कार्यकर्ता	सहायक	४	सामाजिक कार्यकर्ता	सहायक कार्यकारी

१. नगरपालिकाको कार्यालयमा उपस्थित भएर निम्न सूचनाको आधारमा दरखास्त दिनुपर्नेछ ।

२. उमेरको हद:- दरखास्त दिने मितिमा उमेरको हदमा १८ वर्ष भन्दा माथि ५५ वर्ष भन्दा माथि हुनुपर्नेछ ।

३. पढाइको विधि:- विभिन्न तथ्यांक अनुसारको विधिमा पढाइ हुनुपर्नेछ ।

४. पढाइको विधि:- विभिन्न तथ्यांक अनुसारको विधिमा पढाइ हुनुपर्नेछ ।

५. दरखास्त शुल्क:- सामाजिक कार्यकर्ताको दरखास्त शुल्क (म्यान्डेट बाधक) विनाशुल्क हुनेछ ।

६. दरखास्त दिने मिति:- २०८२/१/२८ गते सम्म कार्यालयमा पुर्याउनुपर्नेछ । (यो दिन बिदा भएमा कार्यालयमा पुर्याउनुपर्नेछ ।)

७. दरखास्त दिने मिति:- २०८२/१/२८ गते सम्म कार्यालयमा पुर्याउनुपर्नेछ । (यो दिन बिदा भएमा कार्यालयमा पुर्याउनुपर्नेछ ।)

८. पढाइको विधि:- विभिन्न तथ्यांक अनुसारको विधिमा पढाइ हुनुपर्नेछ ।

९. पढाइको विधि:- विभिन्न तथ्यांक अनुसारको विधिमा पढाइ हुनुपर्नेछ ।

१०. विधिको बोधका अनुसार इच्छुक नेपाली नागरिकहरूले यो सूचना प्रकाशित भएको मिति ७ दिन भित्रमा नगरपालिकाको कार्यालयमा दरखास्त दिनुपर्ने सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तिलक शर्मा
उप-सचिव

भापामा...

(दश नौ आठ) १०९८ वा नेपाल प्रहरीको नं. १०० मा फोन गर्न पनि सकिन्छ । बेपत्ता हुने बालिका करीब १५ वर्षदेखि १८ वर्ष उमेर सम्मका बढी छन् । हराएका बालबालिका कुन अवस्थामा छन्, बेपत्ता भएका बालबालिका खोजीनितीमा राज्यको चासो कम भएको आरोप बालबालिकाको क्षेत्रमा क्रियाशील संघ संस्थाको छ ।

घरे छडेर हिड्ने प्रवृत्तिले गर्दा पनि पछिल्लो समय बालबालिकाहरू हराउने क्रम बढ्दै गइरहेको एकजना प्रहरी अनुसन्धान अधिकृतको भनाई छ ।

बालबालिकासम्बन्धी ऐन २०७५ मा बाँच पाउने, शिक्षा, खेलकुद मनोरञ्जन तथा सांस्कृतिक, पोषण तथा स्वास्थ्य बाबु

आमासँग बस्ने भेट्ने, भेदभाव विरुद्धको अधिकार, अपात्रता भएका बालबालिकाको विशेष अधिकार, संरक्षण सहभागिताको अधिकार उल्लेख गरिए पनि कार्यान्वयन गर्ने कुरामा राज्यले कति जोड दिएको छ ? पछाडी फर्केर हेर्न जरुरी रहेको छ । बालबालिका देशका कर्णधार हुन्, आजका कोपिला भोलिका फूल बन्ने तिने बालबालिकाले

के साँच्चे अधिकार पाइरहेका छन् त ? हाम्रा बालबालिका कतिको सुरक्षित छन् ? के हाम्रा बालबालिका आधारभूत हकअधिकारको पहुँचमा छन् ? यो प्रश्नको जवाफ हरेक अभिभावकसँग खोज्ने बेला आएको छ ।

कुक आवश्यकता

भारत सिलिगुडीको एक रेस्टुरेन्टका लागि २ जना कुकको आवश्यकता परेकाले इच्छुकले तुरुन्त सम्पर्क राख्नु होला ।
सम्पर्क
९८५२६४०४०५ (9852640405)

डाक्टर आउने बारे सूचना

आश्विन बाथ सेन्टरमा डा. टंकप्रसाद बाराकोटीको अब दैनिक सेवा उपलब्ध छ ।

डा. टंकप्रसाद बाराकोटी

नवजात शिशु तथा वरिष्ठ बाल रोग विशेषज्ञ
NMC-2356

प्रत्येक दिन दिउँसो १२ बजेदेखि २ बजेसम्म

सम्पर्क- ०२३५३०५४५, ९८६२६७०८५०
शनिश्चरे रोड, बिर्तामोड

शिवसताक्षी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
ब्याडडाँडा, झापा

जनहितमा जारी सूचना

चिसो मौसममा सुरक्षित रहौं :

१. तातो तथा न्यानो कपडा लगाऔं,
 २. तातो, पोषिलो र भोलिलो खानेकुरा खाऔं,
 ३. घर तथा कोठा न्यानो बनाऔं,
 ४. बालबालिका र वृद्धहरूलाई चिसोबाट जोगाऔं,
 ५. न्यानो सिरक ओढेर सुत्ने गरौं
 ६. जाडो मौसममा घाम तथा आगो ताप्ने गरौं
 ७. चिसोमा हिँडदुल (मनिङ वाक) नगरौं
 ८. कुनै समस्या देखिए तुरुन्त स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क राखौं ।
- सावधानी अपनाऔं, स्वस्थ रहौं ।**

सम्पादकीय

भद्रपुरलाई चलायमान बनाऔं

पूर्वकै पुरानो बजार भद्रपुरमा महोत्सव आयोजना हुने भएको छ । भद्रपुर सुस्ताएफिडि त्यसलाई चलायमान बनाउन महोत्सव आयोजना गरिने भएको छ । आगामी माघ ७ देखि २१ गतेसम्म भद्रपुर-८ को मेची रंगशालामा भ्रूपा औद्योगिक, व्यापार, कृषि तथा पर्यटन महोत्सव हुने भएको हो । महोत्सव सञ्चालनका लागि भ्रूपा उद्योग वाणिज्य संघका कार्यवाहक अध्यक्ष राजकुमार राईको संयोजकत्वमा मूल आयोजक तथा अतिथि सत्कार समिति गठन भएको छ । महोत्सवको संरक्षक भद्रपुर नगरपालिका रहेको छ । भ्रूपा जिल्लाको समग्र आर्थिक तथा सामाजिक उत्थानका लागि उद्योग, व्यापार, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशुपंछी र पर्यटन क्षेत्रको प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउने दिर्घकालीन र आन्तरिक बजार सबलीकरणका लागि व्यवसायिक उत्थान तथा निकासी योग्य वस्तुमा जोड दिने लक्ष्यसहित महोत्सव गर्न लागिएको सोमबार पत्रकार सम्मेलनमार्फत जानकारी गराइयो । आयोजक भ्रूपा उद्योग वाणिज्य संघले भद्रपुरमा पत्रकार सम्मेलन गरी कम्तिमा १० करोड रूपैयाँ बराबरको कारोवार तथा एक लाख बढी अवलोकनकर्ताले महोत्सव अवलोकन गर्ने लक्ष्यका साथ महोत्सव सञ्चालन गर्न लागिएको आयोजक संस्थाका कार्यवाहक अध्यक्ष राजकुमार राईले बताए । पर्यटन, शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रमा अवसरको खोजी गर्ने, सूचना प्रविधिसम्बन्धी जानकारी गराउने, व्यावसायिक चेतना अभिवृद्धि गर्ने, बजार अनुसन्धान एवम् नयाँ वस्तु विकासका अवसर सिर्जना गर्ने, स्थानीय लोक संस्कृतिलाई अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान दिलाउने, उत्पादन र उपभोक्ताबीच सम्बन्ध अभिवृद्धि गर्ने, देश विदेशका व्यवसायीहरूसँग अनुभव आदान प्रदानको अवसर प्रदान गर्ने, पर्यटकीय स्थलहरूको पहिचान गरी सोको प्रवर्द्धनमा सहयोग पुऱ्याउने, कृषिजन्य उत्पादनको बजार प्रवर्द्धन गर्ने, स्थानीय उत्पादनमा गुणात्मक सुधार गरी अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिस्पर्धी बनाउन सहयोग गर्ने, स्थानीय वस्तु तथा सेवाको बजार प्रवर्द्धन गर्ने एवम् उद्यमी व्यवसायीहरूलाई प्रोत्साहन गर्नेलागतका विभिन्न उद्देश्यसहित महोत्सवको तयारी गरिएको पत्रकार सम्मेलनमा वितरित प्रेस विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । युवाहरूको विदेश पलायनलाई निरुत्साहित गर्दै उद्योग व्यापार क्षेत्रमा लाग्न प्रेरित गर्दै रोजगारको सिर्जना गर्ने, विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरूको एउटै स्थलमा प्रदर्शनी गरी उपभोक्ताहरूसँग प्रत्यक्ष अन्तरक्रिया गर्ने, निकासीयोग्य वस्तुको पहिचान एवम् बजार प्रवर्द्धनमा सहयोग पुऱ्याउने, वैदेशिक लगानीका सम्भावना पहिचान गरी त्यसका लागि आवश्यक वातावरण निर्माण गर्ने पनि उद्देश्य महोत्सवको रहेको छ । नेपाली संस्कृतिको विकासमा यो महोत्सवले निक्कै सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ । सबैले मिलेर महोत्सव सफल बनाऔं । भद्रपुरलाई चलायमान पारौं ।

• भुवन न्यौपाने

घोषित मितिमा निर्वाचन हुने शक्यता उपशान्तिविच पनि मुलुक अब निर्वाचनमय बनेको छ । हेमन्त ऋतुमा मौसम चिसो भए पनि दलहरूका पार्टी एकता, आन्तरिक लोकतान्त्रिक प्रक्रिया महाधिवेशन र निर्वाचनले राजनीतिक सरगमी बढेको छ । धमाधम नयाँ दल गठन भएका छन् । दल दलबिचको सहकार्यका चर्चा पनि थपिएका छन् । वैकल्पिक शक्ति पनि सहकार्यमा जुटेका छन् । जनताको मन जितेर मतमार्फत जनताको सेवा गर्नु भन्ने हरेक प्रतिनिधि, राजनीतिक दल र मुलुकका लागि यो सुखद र स्वागतयोग्य क्षण हो । निर्वाचन मुलुककै लोकतान्त्रिक पर्व हो । मुलुक, जनता र राजनीतिक दल दुवैका लागि अवसर हो । नेपालमा लोकतन्त्रको विकास र अभ्यासका क्रममा विभिन्न कोणबाट विश्लेषण हुन्छ । विकसित मुलुकको लोकतान्त्रिक प्रणाली र अभ्यासलाई अध्ययन गरेर हेर्दा नेपालमा पनि त्यस्तै प्रणालीको अपेक्षा स्वाभाविक हो । लोकतन्त्रको विकासक्रमलाई हेर्दा राज्य र दलहरू लोकतान्त्रिक अभ्यासलाई अग्रसर त छन् तर उनीहरूको सिद्धान्त र कार्यशैली नियाल्दा लोकतन्त्रको भ्रम र यथार्थबाट मुक्त हुन सकेको छैन । विगतका वर्षलाई मूल्याङ्कन गरेर हेर्ने हो भने लोकतन्त्रप्रतिको प्रतिबद्धताबाट दलहरू विमुख हुन खोजेका हुन कि भने आभास हुन्छ । दलहरू आन्तरिक लोकतन्त्र बलियो बनाउनेभन्दा पनि लोकतान्त्रिक प्रक्रियालाई छल्ल उद्यत देखिन्छ ।

नेपालका दलहरूको लोकतान्त्रिक संस्कृति हेर्दा सन्तोषजनक छैन । नेपाली कांग्रेस महाधिवेशनकै विषयमा अलिभरहेको छ । लोकतान्त्रिक विधिमा प्रश्न उठाए पनि नेकपा (एमाले) ले महाधिवेशन सम्पन्न गरिसकेको छ । नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीले पनि लोकतान्त्रिक विधिलाई अपनाउन

• **ब्रिजम कार्की**
भदौ २४, २०८२ को जेन-जी आन्दोलनले तत्कालीन सरकार ढालिदियो। त्यसपछि भदौ २७ गते पूर्वप्रधानन्यायाधीश सुशीला कार्की नेतृत्वको सरकार गठन भयो । जेन-जी आन्दोलनपछिको बदलिँदो परिस्थितिअनुसार आगामी फागुन २१ गते प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचन हुँदैछ। जेन-जी आन्दोलनपछि २७ भदौमा प्रतिनिधिसभा विघटन गरिएपछि नयाँ निर्वाचनको घोषणा गरिएको छ। सरकार आगामी निर्वाचनको तयारीमा जुटेका छन्। जेन-जी आन्दोलनपछि नयाँ दल खोल्ने लहर चलेको छ। त्यसमा युवा बढी उत्साहित देखिन्छन्। नेपालमा युवा उम्मेदवार र नयाँ दलहरूको उदयले परम्परागत राजनीतिलाई चुनौती दिइरहेका छन्। उनीहरूले भ्रष्टाचारविरोध, युवा रोजगारी, प्रविधिमा आधारित शासन, सुशासन र जलवायु परिवर्तनजस्ता मुद्दा उठाइरहेछन्। तर, उनीहरूको सौँचो सफलता सडक प्रदर्शनमा होइन, निर्वाचनमा सिट जितेर नीति प्रभावित गर्न सक्नुमा हुनेछ। उनीहरूले अनलाइन फोरममा उठाएका मुद्दाहरू देशको नीतिमा लागू गरेर कार्यान्वयन गर्न सके उनीहरूले गरेको आन्दोलन र बलिदानले सार्थकता पाउँछ। यसले नेपाललाई एसियाको प्रविधिमय समुन्नत मुलुक बनाउने ढोका खोल्न सक्छ, जहाँ युवा सञ्चालित सुधारहरूले आर्थिक र सामाजिक परिवर्तन ल्याउन सक्नेछ।

युवा दलहरूको निर्वाचन सफलताले मात्र नेपालको राजनीतिलाई जीवन्त बनाउन सक्छ। उनीहरूले सशक्त भ्रष्टाचार विरोधी कानूनहरू, युवाका लागि रोजगारी अवसरहरू, राज्य सञ्चालनमा प्रविधिको प्रयोग र प्रदूषण तथा जलवायु

सकेको छैन । रास्वपालगायतका साना र वैकल्पिक दल पनि लोकतान्त्रिक विधि र प्रक्रियामा रुचिकर रूपमा लिएका छैनन् । नियमित रूपमा हुनुपर्ने महाधिवेशन, नीति र नेतृत्वका सन्दर्भमा भन्दा पनि पार्टी र व्यक्तित्व राजनीतिक एजेन्डामा मात्र केन्द्रित देखिन्छन् । चुनावी स्वार्थ पूरा गर्न दलहरू गठबन्धन गर्ने ध्याउनुमा छन् । यसले जनअपेक्षाको सम्बोधनभन्दा पनि सत्ता प्राप्ति र सङ्घर्षलाई मात्र केन्द्रीकृत गर्ने स्पष्ट छ । नेपालमा उन्नत लोकतन्त्रको बहस सुरु त भएको छ तर दलको यस्तै प्रवृत्तिले के उन्नत लोकतन्त्र सम्भव हुन्छ भन्ने प्रश्न कायमै छन् । लोकतन्त्र आवधिक निर्वाचन मात्र होइन । उन्नत लोकतन्त्र बहुआयामिक विषय छन् । जसमा राज्यका संयन्त्र कति लोकतान्त्रिक भए ? जनताले शासकीय व्यवस्थालाई कति लोकतान्त्रिक रूपमा ग्रहण गरेका छन् ? लोकतन्त्र जनताको जीवन हो । लोकतन्त्र, विकास र मानवका गुणस्तरीय जीवनस्तरका सूचक कति र कसरी रूपान्तरण भएका छन् भन्ने विषय महत्वपूर्ण हुन्छ । निर्वाचनबाट प्राप्त गणितीय संख्या मात्र होइन जनताको जीवनस्तर रूपान्तरणमा लोकतन्त्र कामयावी भयो कि भएन ? यसकारण पनि नेपालमा लोकतन्त्रलाई अझै उन्नत बनाउन राज्य, राजनीतिक दल र जनताबिचको अन्तरसम्बन्धलाई अझै समन्वय, सहकार्य र सुधारको आवश्यकता देखिन्छ ।

स्वच्छ र निष्पक्ष निर्वाचन

लोकतन्त्रमा निर्वाचन एउटा उत्सव हो । नेपालको सन्दर्भ यस पटकको निर्वाचन आवधिक लोकतान्त्रिक प्रक्रियामा भन्दा पनि जेनजीको विद्रोहबाट प्रतिनिधि सभा विघटनपश्चात् चुनावी संघारमा छ । यो आवधिक रूपमा भन्दा पनि आवश्यकताको सिद्धान्तमा छ । दलहरूले समानुपातिकतर्फको बन्दसूची बुझाएसँगै मुलुक निर्वाचनतर्फको बाटोमा उन्मुख भएको छ । दलहरूमा केही संशय र सुरक्षाको त्रासबिच पनि निर्वाचनका कार्यतालिका अगाडि बढिरहेको र सरकारले दलहरूसँगको संवादमार्फत निर्वाचनलाई थप सहयोग पुगेको छ । जेनजी विद्रोहको मर्म, नागरिक समाज र आमजनताको पहिलो

प्राथमिकता भनेकै स्वच्छ र निष्पक्ष चुनाव हो । निर्वाचन नै नागरिकको मत बुझ्ने सबैभन्दा उपयुक्त बाटो हो । निर्भयपूर्ण वातावरणमा निर्वाचन सम्पन्न सबैको दायित्व पनि हो ।

दलहरू निर्वाचनमा होमिएका छन् । निर्वाचनको वातावरण निर्माणका लागि पनि दलहरूसँग संयमित, सहकार्य र समन्वयको खाँचो छ । समाजमा सुरक्षा र सहिष्णुता कायम गर्न राजनीतिक संयन्त्र चनाखो हुनु पर्छ । यसमा जिम्मेवार युवापुस्ताले पैरवी गर्नु पर्छ । जेनजी विद्रोहपश्चात् अझै पनि सबै जेनजी समूह एकताबद्ध हुन सकेका छैनन् । केही समूह निर्वाचनलाई स्वागत गरेका छन् केही अझै विरोधमा छन् । विरोधमा रहेका जेनजी समूहको पनि सरकारले अभिभावकीय भूमिका निर्वाह गर्नु पर्छ । जेनजी समूहले पनि निर्वाचनको वातावरण बनाउन सघाउनु पर्छ ।

सरकारले निर्वाचनको वातावरण बनाउन कुनै पनि कसर बाँकी राख्नु हुँदैन । शोषणको परिचालन, सुरक्षा संयन्त्रको व्यवस्थापन, शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्न संवाद, सचेतना, सहकार्य र सहयोगलाई जोड दिनु पर्छ । निर्वाचन आयोगले तयार पारेको कार्यतालिका निःसर्त पालना गर्न गराउन सबैको सहयोग खाँचो पर्छ । यसमा निर्वाचन आयोग पनि थप सक्रिय, प्रविधि र संयन्त्रको परिचालनमा ध्यान दिनु पर्छ । सुरक्षासँगसँगै निर्वाचन आचारसंहितालाई पनि लागू गर्न आवश्यक छ । सामाजिक सञ्जाल प्रभाव, प्रविधि र सुरक्षा संवेदनशीलताका बिच पनि निर्वाचन स्वच्छ, स्वतन्त्र र पारदर्शी हुनु पर्छ । निर्वाचनमा सबैभन्दा महत्वपूर्ण पक्ष जनता हुन् । यसको सफलताका लागि जनताको खबरदारी र सचेतना उत्तिकै आवश्यक पर्छ । अनिजनता सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न आमजनता नै जिम्मेवार भई सक्षम, योग्य जनप्रतिनिधि चयनका लागि चनाखो हुनु पर्छ ।

लोकतान्त्रिक यात्राको इतिहासमा निर्वाचन जनताको इच्छाशक्ति व्यक्त गर्ने महत्वपूर्ण माध्यम हो । निर्वाचन केवल राजनीतिक

प्रक्रियाको आधारशिला मात्र नभएर सामाजिक रूपान्तरण, आर्थिक विकास, सामाजिक न्याय, समावेशी सहभागिता, नीति निर्माण र निर्णय प्रक्रियामा नागरिकका जनप्रतिनिधिको सहभागिता पनि हो । निर्वाचन केवल मतदाताको प्रक्रिया मात्र नभई यसले सक्षम, जिम्मेवार सरकार गठन गर्न, जनप्रतिनिधि चयन गर्न र लोकतान्त्रिक संस्थालाई सुदृढ बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ । निर्वाचन जनताको चाहनाबमोजिमका स्वच्छ, निष्पक्ष र स्वतन्त्र रूपमा आह्वान गरिएको लोकतान्त्रिक विधि हो जसले व्यवस्थालाई अर्थतन्त्र, र अवस्थालाई सकारात्मक रूपान्तरणको अहम् एजेन्डा बोकेको छ । यसमा दलहरू, निर्वाचन आयोग र सरकार संवेदनशील हुनु आवश्यक छ ।

निर्वाचनका सबै पक्षले यो बुझ्नु पर्छ कि यो निर्वाचन मुलुकको विषम परिस्थितिबाट सिर्जना भएको जनमत लिने प्रक्रिया हो । विगतका चुनावले राजनीतिक स्वतन्त्रता, प्रणालीको कार्यान्वयनका लागि वकालत गरेका थिए भने अहिलेको चुनावले मुलुकमा विधिको शासन सुशासन, समुन्नति र सुधारका लागि हो । निर्वाचन लोकतन्त्रको मेरुदण्ड हो । नेपालमा स्थानीय, प्रदेश र संघीय निर्वाचन तुलनात्मक रूपमा शान्तिपूर्ण र प्राविधिक रूपमा सफल हुँदै आएका छन् । मतदाता शिक्षा, समावेशी उम्मेदवारी र निर्वाचन व्यवस्थापनमा सुधारको खाँचो छ । खर्चिलो निर्वाचनले भ्रष्टाचारलाई प्रश्रय दिने र सुशासनमा चुनौती थप्ने सङ्केत देखिन्छ । कुशासनलाई प्रश्रय दिने गैरकानुनी, असावधानिक र अनावश्यक विषयलाई रोज्न आमजनता, राजनीतिक दल र सरकार सचेत हुनु जरुरी छ ।

जनअपेक्षाको सम्बोधन

निर्वाचनका चुनौती छन् तर पनि स्वच्छ, स्वतन्त्र र पारदर्शी निर्वाचन हुनु पर्छ । नयाँ जनादेशमार्फत राजनीतिक, संवैधानिक लयमा ल्याउनु र जनताका अपेक्षाको सम्बोधन अब पहिलो प्राथमिकता बन्नु पर्छ । संविधानको समायानुकूल संशोधन र कार्यान्वयन, संस्थागत विकास, दिगो पूर्वाधार विकास,

जन्मुखी सार्वजनिक सेवा, आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र, सामाजिक न्याय, सामाजिक सुरक्षा, गुणस्तरीय निःशुल्क स्वास्थ्य र शिक्षा, सुरक्षित आवास, स्वच्छ पर्यावरणलागतका लोककल्याणकारी राज्यको परिकल्पना साथै राजनीतिक, आर्थिक, पर्यावरणीय, सामाजिक, सांस्कृतिक जस्ता समावेशी लोकतन्त्रका नवीन आयामको उचित सम्बोधन यो निर्वाचनमार्फत आममतदाताले चाहेका छन् ।

जेनजीले उठाएका कतिपय माग सरकारले ग्रहण गरी कार्यान्वयनको चरणमा छन् । भ्रष्टाचार, अनियमितता, कानुनी शासनमाथिको अवरोध, राज्यका निकायको सेवा प्रवाहमा देखिने गैरजिम्मेवारीपन, नातावाद र कृपावादको प्रभाव, बढ्दो बेरोजगारी तथा विदेश पलायन, धर्मराउँदो अर्थतन्त्र, रेमिट्यान्समा निर्भर अर्थव्यवस्था, विकासनिर्माणमा ढिलासुस्ती, राज्यका निकायमा देखिने दलीयकरण जस्ता विषय गम्भीर छन् । यसले एकातिर राज्य संयन्त्र र राजनीतिक शक्तिमाथि प्रश्न उब्जिएको छ । अर्कोतर्फ लोकतन्त्रको मर्म तथा भावनामाथि प्रहार गरिरहेको छ । विगतमा नागरिकका अपेक्षामाथि खेलबाड गरिएको छ । अब लोकतन्त्र, सुशासन र मुलुकको समुन्नतिको जनअपेक्षालाई सम्बोधन र दीर्घकालीन सुधारका लागि सुक्ष्मसुक्ष्म कदमको खाँचो छ । राजनीतिमा नयाँ पुस्ताको आकर्षण बढेको छ । यो लोकतन्त्रका लागि सकारात्मक पक्ष हो ।

फागुन २१ मा घोषित प्रतिनिधि सभाको निर्वाचन मुलुकको लोकतान्त्रिक, संवैधानिक, राजनीतिक र सामाजिक आर्थिक विकासका लागि स्वर्णिम अवसर हो । निर्वाचनलाई सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्नका लागि सबै सारोकारवाला पक्षको उत्तिकै आवश्यकता छ । जेनजीले सुशासन र भ्रष्टाचाररहित समाजका लागि गरेको विद्रोहले मुलुकको नयाँ मार्ग बनाउन सक्ने प्रशस्त अवसर छन् । यस कारण निर्वाचन लोकतन्त्रको उत्सव हो । यो पुस्ताको भविष्य हो । लोकतन्त्रको उन्नत अभ्यासमार्फत जनताका समायानुकूल अपेक्षालाई सम्बोधन गर्न यो निर्वाचन सफल बनाउनु पर्छ ।-गोप

दल खोल्ने लहर

२०.८ प्रतिशत छन्। नेपालको शासन प्रणाली र सरकारी काम पुरानो ढाँचामा चलेको छ। सरकारी कार्यालयमा हुने ढिलासुस्तीले नागरिकमा वितृष्णा पैदा गरेको छ। नेपालको जीडीपी वृद्धिदर एसियाली छिमेकीभन्दा कम छ। चालु आवामा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर २.१ प्रतिशतमा भर्ने विश्व बैंकको प्रक्षेपण छ। विश्व बैंकले सार्वजनिक गरेको प्रतिवेदनले चालु आर्थिक वर्षमा नेपालको आर्थिक

वृद्धिदरमा कमी आउने प्रक्षेपण गरेको हो। यसबाहेक, प्रदूषण र जलवायु परिवर्तनजस्ता पर्यावरणीय चुनौती बढ्दैछन्। काठमाडौँको वायु प्रदूषण विश्वका खराबमध्ये एक छ। हिमाली क्षेत्रहरूमा हिउँ पलिनै समस्या जलवायु परिवर्तनको प्रत्यक्ष प्रभाव हो। युवाले यी मुद्दा उठाएका छन्, तर उनीहरूको आवाज संसदिभन्नु नगुनेसम्म परिवर्तन

हुन सक्दैन। यिनै समस्याले नेपाललाई पछाडि धकेलेको छ। परम्परागत दलहरूले युवा मुद्दाहरूलाई प्राथमिकता दिएका छैनन्, उनीहरूको ध्यान सत्ता सन्तुलन र पद प्राप्तिमा मात्र केन्द्रित छ। युवा दलहरूको संसदीय उपस्थिति बलियो हुनुपर्छ। उनीहरूले भ्रष्टाचार विरोधी कानूनहरू लागू गर्न सक्छन्। इन्डोनेसियाको रिफोर्मासी आन्दोलनलाई सम्झनुहोस्। १९९८ मा विद्यार्थीले जनरल सुहार्तोको

गर्नेछ। ताइवानको सनफ्लावर आन्दोलन २०१४ मा विद्यार्थीले संसद् कब्जा गरेर चीन-ताइवान व्यापार सम्झौताविरोध उभिए, जसले सरकारी पारदर्शिता बढायो र राजनीतिक लोकतन्त्रलाई संसदीय उपस्थिति बलियो हुनुपर्छ। उनीहरूले भ्रष्टाचार विरोधी कानूनहरू लागू गर्न सक्छन्। इन्डोनेसियाको रिफोर्मासी आन्दोलनलाई सम्झनुहोस्। १९९८ मा विद्यार्थीले जनरल सुहार्तोको

गर्नेछ। ताइवानको सनफ्लावर आन्दोलन २०१४ मा विद्यार्थीले संसद् कब्जा गरेर चीन-ताइवान व्यापार सम्झौताविरोध उभिए, जसले सरकारी पारदर्शिता बढायो र राजनीतिक लोकतन्त्रलाई संसदीय उपस्थिति बलियो हुनुपर्छ। उनीहरूले भ्रष्टाचार विरोधी कानूनहरू लागू गर्न सक्छन्। इन्डोनेसियाको रिफोर्मासी आन्दोलनलाई सम्झनुहोस्। १९९८ मा विद्यार्थीले जनरल सुहार्तोको

Pratidin National Daily

प्रतिदिन

तपाईं जहाँ भएपनि
प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय खबरको लागि

लगाइन गर्नुहोस्

www.pratidindaily.com

१६० वटा स्टार्टअप उद्यममा मात्रै १४ सय बढीलाई रोजगारी

मधेसका ९ जिल्ला अभै निरक्षर

काठमाडौं । देशभरका स्टार्टअप उद्यममध्ये १६० वटा स्टार्टअप उद्यममा एकहजार ४ सय भन्दा बढीले रोजगारी पाइरहेको एक सरकारी अध्ययनले देखाएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले नेपालको कोशी प्रदेशमा रहेका स्टार्टअप उद्यमहरूमा गरेको अध्ययनमा १६० वटा स्टार्टअप उद्यममा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मात्रै कुल १ हजार ४३६ जनाले रोजगारी प्राप्त गरेका गरिहेको पाइएको हो।

अध्ययन प्रतिवेदनअनुसार रोजगारी पाउनेमा ४८.४ प्रतिशत महिला र ५१.६ प्रतिशत पुरुष रहेका छन्। क्षेत्रगत हिसाबमा सेवामूलक उद्यममा सबैभन्दा बढी ५७ प्रतिशत र सूचना प्रविधि क्षेत्रका उद्यममा सबैभन्दा कम २२.७ प्रतिशत महिला रोजगारीको हिस्सा रहेको छ।

अध्ययनका क्रममा १६० वटा स्टार्टअप उद्यमको औसत क्षमता उपयोग ७१.४ प्रतिशत रहेको पाइएको छ। क्षेत्रगत रूपमा कृषि तथा वनजन्य क्षेत्रका उद्यमको औसत क्षमता उपयोग सबैभन्दा बढी ८२.१ प्रतिशत रहेको छ भने पर्यटन क्षेत्रका उद्यमको औसत क्षमता उपयोग सबैभन्दा कम ६०.७ प्रतिशत रहेको छ। सूचना प्रविधि, उत्पादनमूलक र सेवामूलक उद्यमको औसत क्षमता उपयोग क्रमशः ७२.० प्रतिशत, ६१.० प्रतिशत र ६४.८ प्रतिशत रहेको छ। अध्ययनका क्रममा स्टार्टअप उद्यममा प्रविधिको प्रयोगबारे पनि हेरिएको थियो। जसमध्ये १६० स्टार्टअप उद्यम मध्ये ४४

वटा उद्यममा उच्च प्रविधि प्रयोग भएको पाइयो भने १०४ वटा उद्यममा सामान्य प्रविधिको प्रयोग भएको छ भने १२ वटा उद्यममा प्रविधिको प्रयोग नभएको पाइएको छ। क्षेत्रगत रूपमा सूचना प्रविधि क्षेत्रका सबैभन्दा बढी ६६.७ प्रतिशत उद्यममा उच्च प्रविधिको प्रयोग भएको देखिन्छ भने कृषि तथा वनजन्य क्षेत्रका सबैभन्दा कम १०.६ प्रतिशत उद्यममा मात्र उच्च प्रविधिको प्रयोग भएको देखिन्छ।

अध्ययन प्रतिवेदन अनुसार प्रविधिको प्रयोगले स्टार्टअप उद्यमको विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको देखिन्छ। प्रविधिको प्रयोग गर्ने उद्यममध्ये सबैभन्दा बढी २९.४ प्रतिशतले प्रविधिको प्रयोगले ग्राहकसँगको पहुँचमा वृद्धि, २५.६ प्रतिशतले श्रम लागतमा कमी, १६.१ प्रतिशतले उत्पादकत्वमा वृद्धि, १२.८ प्रतिशतले उत्पादनमा वृद्धि, १०.६ प्रतिशतले उत्पादन लागतमा कमी र ५.५ प्रतिशतले अन्य (खास गरी गुणस्तर वृद्धि) मा सहयोग पुऱ्याएको बताएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

प्रतिवेदनमा भनिएको छ, यस अध्ययनमा समावेश कुल १६० वटा स्टार्टअप उद्यमहरू मध्ये १५५ वटा उद्यमले हाल सञ्चालन गरिरहेको व्यवसाय विस्तार गर्ने योजना बनाएको देखिन्छ भने ५ वटा उद्यमले व्यवसाय विस्तार नगर्ने देखिन्छ। ग्राहकसँगको पहुँचमा वृद्धि श्रम लागतमा कमी उत्पादकत्वमा वृद्धि उत्पादनमा वृद्धि

उत्पादन लागतमा कमी अन्य प्रतिशत घट ३ वटा, उत्पादनमूलक र पर्यटन क्षेत्रका १/१ वटा बाहेक सबै उद्यमले आफ्नो व्यवसाय विस्तार गर्ने योजना बनाएको देखिन्छ।

स्टार्टअप उद्यम/व्यवसाय विस्तारको योजना बनाउने उद्यमीहरू मध्ये सबैभन्दा बढी ३३.३ प्रतिशतले क्षमता विस्तार, २९.६ प्रतिशतले वस्तु तथा सेवा विविधिकरण, १९ प्रतिशतले प्रविधिको प्रयोग र १८.१ प्रतिशतले बजार विस्तार गर्ने योजना बनाएको अध्ययन प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

प्रतिवेदनअनुसार अध्ययनमा समावेश भएका १६० वटा स्टार्टअप उद्यममध्ये आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा ८०.० प्रतिशत अर्थात् १२८ वटा उद्यमहरू नाफामा रहेका छन् भने २०.० प्रतिशत अर्थात् ३२ वटा उद्यमहरूले नोक्सान बेहोरेका छन्। अध्ययनमा समावेश गरिएका पाँच व्यावसायिक क्षेत्रका स्टार्टअप उद्यम मध्ये कृषि तथा वनजन्य क्षेत्रका सबैभन्दा बढी ८६.४ प्रतिशत उद्यमहरू नाफामा रहेको देखिन्छ भने सूचना प्रविधि क्षेत्रका सबैभन्दा कम ६० प्रतिशत उद्यमहरू मात्र नाफामा रहेको पाइएको छ।

१६० स्टार्टअप उद्यमहरूको आ.व.२०८०/८१ को वित्तीय परिचयसहित १२८ वटा उद्यमहरूको कुल बिक्री आम्दानी रु.९२ करोड ६४ लाख रहेको छ भने कुल नाफा १२ करोड ९२ लाख रहेको छ। स्टार्टअप उद्यमको औसत

नाफा १३.९ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी आ.व.२०८०/८१ मा अध्ययनमा समावेश स्टार्टअप उद्यमहरूमा कुल लगानी २ अर्ब २४ करोड ९० लाख रहेको छ भने औसत लगानीमा प्रतिफल दर ५.७ प्रतिशत रहेको छ।

अध्ययनमा समावेश भएका पाँच व्यावसायिक क्षेत्रका स्टार्टअप उद्यममध्ये पर्यटन क्षेत्रको कुल आम्दानीमा नाफा प्रतिशत सबैभन्दा उच्च २०.९ प्रतिशत रहेको छ भने सेवामूलक क्षेत्रको सबैभन्दा कम ९.९ प्रतिशत रहेको छ। कृषि तथा वनजन्य सूचना प्रविधि उत्पादनमूलक सेवामूलक पर्यटन समग्र प्रतिशत नाफा नोक्सान लगानीबाट प्राप्त प्रतिफलको दरसूचना प्रविधि क्षेत्रको सबैभन्दा बढी २०.९ प्रतिशत रहेको छ भने पर्यटन क्षेत्रमा सबैभन्दा कम ३ प्रतिशत रहेको छ।

अध्ययनमा समावेश भएका १६० उद्यम मध्ये ९१.९ प्रतिशत उद्यम सफलता उन्मुख रहेको देखिन्छ भने ८.१ प्रतिशत उद्यम संकट उन्मुख रहेको देखिन्छ। क्षेत्रगत आधारमा कृषि तथा वनजन्य क्षेत्रका सबैभन्दा बढी ९८.५ प्रतिशत उद्यम सफलता उन्मुख रहेको देखिन्छ भने पर्यटन क्षेत्रमा सबैभन्दा कम ७७.३ प्रतिशत उद्यम सफलता उन्मुख रहेको पाइएको छ।

त्यसैगरी सूचना प्रविधि, उत्पादनमूलक र सेवामूलक क्षेत्रका क्रमशः ८६.७ प्रतिशत, ९३.१ प्रतिशत र ८९.३ प्रतिशत उद्यम

सफलता उन्मुख रहेको देखिन्छ। सफलता उन्मुख स्टार्टअप उद्यमले सफलता उन्मुख हुनुको कारणमा ४७.१ प्रतिशतले बजारको उपलब्धता, २६.३ प्रतिशतले प्रविधिको प्रयोग, १३.५ प्रतिशतले व्यवसायको इको सिस्टम निर्माण, ५.८ प्रतिशतले श्रमिकको उपलब्धता, २.७ प्रतिशतले उर्जा तथा पूर्वाधारको उपलब्धता, १.९ प्रतिशतले पुँजीको उपलब्धता र २.७ प्रतिशतले अन्य कारण (वस्तु तथा सेवामा भएको नयाँपन, स्वास्थ्यवर्धक उत्पादन, गुणस्तर, जनचेतनामा वृद्धि आदि) रहेको बताएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

संकट उन्मुख उद्यमहरूले संकट उन्मुख हुनुका कारणमा ३०.८ प्रतिशतले बजारको अभाव, २६.९ प्रतिशतले पुँजीको अभाव, २३.२ प्रतिशतले प्रविधिको अभाव, ७.७ प्रतिशतले श्रमिक/कामदारको अभाव, ३.८ प्रतिशतले व्यवसायले कृषि तथा वनजन्य सूचना प्रविधि उत्पादनमूलक सेवामूलक पर्यटन प्रतिशत सफलता उन्मुख समयाग्रस्त बजार प्रविधि व्यवसायको इको सिस्टम श्रमिक उर्जा तथा पूर्वाधार पुँजी अन्य प्रतिशत सिस्टम निर्माण गर्न नसक्नु, ३.८ प्रतिशतले उर्जा/पूर्वाधारको कमी र ३.८ प्रतिशतले विदेशमा भुक्तानी गर्न र विदेशबाट भुक्तानी प्राप्तिका कठिनाई, उद्यमको नगद प्रवाह र बैंकको किस्ताको बमेल, खुल्ला सिमानाका कारण हुने अवैध आयात जस्ताहरू कारण देखाएको अध्ययन प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

कहिले २ त कहिले ३ वर्षभित्रमा देशलाई 'पूर्ण साक्षर घोषणा' गर्ने भन्दै आश्वासन देखाए।

२०७९ पुसमा तत्कालीन उपप्रधानमन्त्री विष्णु पौडेलले सरकारमा सहभागी दलहरूको न्यूनतम साक्षा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्दै सरकारले आगामी दुई वर्षभित्रमा देशलाई पूर्ण साक्षर घोषणा गर्ने नीति लिएको बताएका थिए।

एमाले पार्टी नेतृत्वले सरकार चलाइरहेँदा मात्रै होइन नेपाली कांग्रेस होस या नेकपा माओवादी नेतृत्वले सरकार चलाउँदा यसैगरी आश्वासन देखाइरहेका थिए तर हालसम्म देश पूर्ण साक्षर हुन सकेको छैन।

सरकारले निरक्षरता उन्मूलन गर्ने घोषणासहित आव २०६५/६६ सालबाट यो अभियान सुरु गरेको थियो तर अभियान सुरु भएको १६ वर्षमा पनि अर्भ पूरा हुन सकेको छैन। शिक्षा,विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रका अनुसार मधेश प्रदेशको ८ वटै जिल्ला(सिरहा, सप्तरी, पर्सा, बारा, धनुषा, महोत्तरी, रौतहट र सर्लाही) साक्षर जिल्ला घोषणा हुन सकेको छैन। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशको डोल्पा जिल्ला साक्षर जिल्ला घोषणा हुन सकेको छैन। अरू जिल्ला साक्षर घोषणा भए पनि यी हिस्साबले अर्भ ९ जिल्ला साक्षर घोषणा हुन बाँकी रहेको विकास केन्द्र, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा शाखाका शाखा अधिकृत बैकुण्ठ आचार्यले जानकारी दिए।

सरकारले मधेश प्रदेशमा साक्षरता प्रदेश घोषणा अभियान शालेको छ। शिक्षा मन्त्रालयको आयोजना तथा मधेश प्रदेशको शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालयको समन्वयमा आइतवार साक्षरता प्रदेश घोषणा अभियान तयारीसम्बन्धी कार्यक्रमको उद्घाटन शिक्षामन्त्री महावीर पुनले गरे। उनले मधेश प्रदेश विगतमा शिक्षाको क्षेत्रमा अगाडि भए पनि वर्तमान अवस्थामा कमजोर हुनु दुःखको विषय भएको उल्लेख गरेका छन्। उनले भने, 'अहिले प्रविधिको जमाना छ, साक्षर पनि नहुनु ठूलो विडम्बनाको विषय भएको छ।' उक्त कार्यक्रममा मधेश प्रदेशका शिक्षा तथा संस्कृतिमन्त्री रानीकुमारी तिवारीले मधेश प्रदेशको शिक्षाको अवस्था सबै प्रदेशभन्दा कमजोर भएको उल्लेख गर्दै प्रदेश सरकार शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि योजनाबद्धरूपमा अगाडि बढेको बताइन्। सरकारले मधेश प्रदेशलाई साक्षर घोषणा गर्न सरकारका पूर्व उपसचिव डा.रामस्वरूप अग्रवालको संयोजकत्वमा ७ सदस्यीय उच्चस्तरीय विज्ञ कार्यदलसमेत गठन गरेको छ। शिक्षामन्त्री पुनले मधेश प्रदेशको सामुदायिक शिक्षा सुधारका लागि विज्ञ अध्ययन टोली गठन गर्ने यसअघि नै घोषणा गरेका थिए। उनले कार्तिक १३ गते नै सामाजिक सञ्जालबाट भनेका थिए, 'मधेश जस्तो सुगम ठाउँमा पनि किन यस्तो भयो र मधेशमा खस्केको सामुदायिक शिक्षाको सुधार गर्न के-के गर्नुपर्ला भनेर अध्ययन गरी यथाशीघ्र रिपोर्ट पेश गर्न मधेश प्रदेश कै राजनीतिक दल र विज्ञहरूको टोली गठन गर्दछु।'

अनधिकृत चिनीको आयात रोक्न उद्योगीको माग

इलाममा दुई लाख ३१ हजार मतदाता

भापा । नेपाल चिनी उद्योग संघले अनधिकृत रूपमा भइरहेको चिनीको आयातले स्वदेशी चिनीको बिक्री नभई चिनी उद्योगहरू नै संकटमा पर्ने चिन्ता जाहेर गरेको छ।

संघले खुला सिमानाका कारण भइरहेको अनियन्त्रित चिनीको पैठारीमा अविजम्ब रोक लगाउनु पर्ने माग सरकारसँग गरेको छ।

स्वदेशी चिनीको सहज बिक्री-वितरण नभएको खण्डमा किसानलाई उखुको नियमित एवं सहज भुक्तानीमा समेत प्रतिकूल असर पर्ने विज्ञापितमा उल्लेख छ। उखु कृषकहरूलाई विगत ४/५ वर्षदेखि नियमित भुक्तानी भइरहेको दाबी संघको छ। देशभित्र १३ वटा चिनी उद्योगहरू सञ्चालनमा रहेको र यसमा १ लाख १५ हजार ७ सय ५५ उखु कृषक परिवार जोडिएको संघले

इलाम । आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा निर्वाचनका लागि इलाममा दुई लाख ३१ हजार ८०९ जना मतदाता संख्या कायम भएको

मतदाता नामावली कायम भएको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय इलामले जनाएको छ। आगामी निर्वाचनका लागि जिल्लामा १५० मतदान स्थल र २९० मतदान केन्द्र रहेको छ।

करफोक माध्यमिक विद्यालयमा एक, इलाम नगरपालिका-८ को विद्या सिर्जनात्मक माविमा एक, चुलाचुली-२ को जनता माविमा एक, देउमाईको डम्बरदेवी माविमा एक र माईजोगमाई-५ को सिरिसे माविमा एक गरी पाँच वटा मतदान केन्द्र थप भएको हो।

संघले खुला सिमानाका कारण भइरहेको अनियन्त्रित चिनीको पैठारीमा अविजम्ब रोक लगाउनु पर्ने माग सरकारसँग गरेको छ।

गत वर्षको क्रसिड सिजनमा २ करोड १५ लाख ७२ हजार १ सय ४८

सरकारले आगामी २०८३ वैशाख मसान्तसम्ममा मधेश प्रदेशलाई साक्षर घोषणा गर्ने लक्ष्य लिएको छ। नेपालमा ५ वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका कुल जनसंख्यामा साक्षरता दर ७६ दशमलव ३ प्रतिशत पुगेको छ।

राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालयले सार्वजनिक गरेको १२औँ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को विवरणमा पुरुषको साक्षरता दर ८३ दशमलव बाँकी छ, उनले भने।

उल्लेख गरेको छ। उद्योगहरूमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष गरी ३० हजार ५ सय ३५ जनाले रोजगारी पाएको दाबी गरिएको छ।

सुचना अधिकारी कृष्ण लिम्बूले जानकारी दिए। लिम्बूका अनुसार यसपटक सूर्योदय नगरपालिका-१२, १५० मतदान स्थल र २९० मतदान केन्द्र रहेको छ।

गत वर्षको क्रसिड सिजनमा २ करोड १५ लाख ७२ हजार १ सय ४८

सुपर कार्डिनेटिक एक्सप्रेस कुरियर

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय चिठि, पत्र, पार्सल पठाउन परे हामिलाई सम्भन्नुहोस् ।
बिगत ३ दशकदेखी अनुभवी तथा विश्वासिलो एकमात्र कुरियर

सम्पर्कः
फोनः ०२३-५४०८७८
मोः ९८५२६७७३५५
बितामोड (सिटि सेक्टर), कापा, अदुवा खोला छेउ

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

<p>चन्द्रगढी, मद्रपुर</p> <p>लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६३९९६ द्रोण अधिकारी : ९८४२६२८०९९</p>	<p>दमक</p> <p>विष्णु सुब्बा : ९८५२६७०९३७ देविबहादुर बस्नेत : ९८५७०२६६२९</p>	<p>मेचीनगर</p> <p>चारआली : ९८४२७०३०९३ गोबिन्द घिमिरे : ९८५५५७०५५७</p>	<p>उर्लाबारी</p> <p>रुपेन्द्र शेर्मा : ९८४२०९२४०६ विराटनगर क्रिष्टियन आई: ०२९-५२५६९८</p>	<p>इलाम, मंगलबारे</p> <p>रणवीर लिम्बू ९८५६९८८७५७</p>	<p>कार्करिमट्ट</p> <p>फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल ०२३-५६२४२४</p>	<p>कापा बजार</p> <p>बरत राजवंशी ९८५७०४९००९</p>
--	--	--	---	---	---	---

आजको राशिफल

<p>मेष</p> <p>भनेको कुराको विपरीत अर्थ लाग्नसक्छ । स्वास्थ्यमा गडबडी भई कामकाजमा असर</p>	<p>करकट</p> <p>मिहिनेल गथा अधिक प्रगति हुनेछ । तर अरुको भलाइका लागि दौडधुप गर्नु पर्नेछ</p>	<p>सिंह</p> <p>दैनिक कामहरू सन्तोषजनक ढंगले सम्पन्न हुनेछन्</p>	<p>सिंह</p> <p>सामान हराउने वा चोरी हुने सम्भावना छ ।</p>	<p>वृश्चिक</p> <p>आज सुन्दर पहिरनले व्यक्तित्वमा निवारता ल्याउनेछ । जोशजागर र हिम्मत पनि</p>
<p>वृश्चिक</p> <p>भगवानको आशीर्वादले भने काम गर्नसक्छ । लगनशीलताले विभिन्न अवसर दिताउनेछ</p>	<p>मिथुन</p> <p>रमाइलो यात्रा गर्ने अवसर प्राप्त हुनेछ । आकर्षक धन लाभ हुनेछ ।</p>	<p>मिथुन</p> <p>आज सामाजिक तथा धार्मिक कार्यमा रूचि बढ्नेछ । नयाँ बस्त्र एवं अलङ्कारको प्राप्ति</p>	<p>धनु</p> <p>आज नयाँ र शुभ समाचार सुन्न पाइएला । मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छान्नेछ ।</p>	<p>मिथुन</p> <p>कला र गलाको प्रभाव बढ्नेछ । वैदेशिक कार्य पनि अधि बढ्नेछ ।</p>
<p>मिथुन</p> <p>सामाजिक क्षेत्रमा सफलता मिन्नेछ । गरेका कामबाट धेरैलाई फाइदा पुग्न सक्छ</p>				